

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1381
Suga:	<i>Dicranum viride</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0100200
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Moricsalas dabas rezervāts
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	2.03.2023.
Vispārējās piezīmes:	<p>Zaļā divzobe ir Holarktikas reģionam raksturīga lapu sūna, kura sastopama Ķīnā, Kaukāza reģionā, Krievijā, Korejā, Japānā, Ziemeļamerikā, Eiropas ziemeļu un centrālajā daļā, tai skaitā Norvēģijā un Baltijas jūra reģionā, ļoti reti Eiropas rietumu daļā (Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>Zaļā divzobe ir divmāju suga un sporofitus veido reti, tā pamatā vairojas veģetatīvi ar lūstošiem lapu galiem, kas ir galvenā sugas noteikšanas pazīme dabā. Visbiežāk aug noēnotos vecos mežos kā epifīts uz lapu kokiem, retāk uz skujkokiem, retos gadījumos suga var būt sastopama arī uz smilšakmens atsegumiem, akmeņiem un augsnes. Latvijā zaļā divzobe ir izplatīta nevienmērīgi visā valsts teritorijā, tomēr lielākā daļa atradņu koncentrējas valsts austrumu daļā, savukārt Kurzemē atradņu skaits ir ievērojami mazāks (Latvijas Dabas..., 2021).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>202</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2021. g. sugas uzskaites, kas veikta projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros (Latvijas Dabas..., 2021). 2021. g. sugas uzskaitē populācijas minimālais vērtējums ir 136 cm², bet maksimālais – 300 cm². Tā kā zaļās divzobes populācijas minimālais un maksimālais vērtējums 2021. gada uzskaitē atšķiras, pieņemts lēmums no 2021. gada populācijas minimālajiem un maksimālajiem vērtējumiem rēķināt vidējo ģeometrisku (funkcija “GEOMEAN”).</p> <p>Sugas pirmajā monitoringā (monitoringu veica I. Rēriha) 2009. gadā nav zināms skaitlisks populācijas vērtējums, bet I. Rēriha atzīmējusi, ka suga Moricsalas dabas rezervāta teritorijā sastopama ļoti reti (Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>2015. gadā projekta “Sūnu un lokanās najādas <i>Najas flexilis</i> monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai” ietvaros sugas</p>

Lauks	Paskaidrojums																																										
	<p>monitoringu Moricsalas dabas rezervātā veica A. Mežaka un L. Strazdiņa. Zaļās divzobes populācija novērtēta ar 7 cm². 2015. gada monitoringa laikā suga konstatēta uz diviem ozoliem izkaisīti vairākās vietās uz stumbra aptuveni 1 cm² lielos cinišos (Latvijas Botāniķu., 2015).</p> <p>2021. gadā sugas izpēti Moricsalas dabas rezervātā projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros veica L. Strazdiņa. Sugas minimālā populācija vērtēta ar 136 cm² bet maksimālā – ar 300 cm². Suga novērota uz diviem ozoliem un pieciem melnalkšņiem, līdz ar to kopējais populācijas lielums ir ievērojami lielāks salīdzinājumā ar 2015. gada monitoringu (Latvijas Dabas., 2021).</p>																																										
Unit_CV	<p>Kvadrātcentimetri</p> <p>Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m² vai cm² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).</p>																																										
Habitat	Annex I viens																																										
Annex I	<p>9160</p> <p>Moricsalas dabas rezervāta teritorijā zaļā divzobe sastopama vienā ES nozīmes aizsargājamā mežu biotopā – 9160 <i>Ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži)</i>.</p>																																										
Annex I_area_USE	<p>2,19</p> <p>Zaļā divzobe Moricsalas dabas rezervāta teritorijā sastopama vienā dzīvotņu poligonā, kura platība ir 2,19 ha. Sugas dzīvotnes laukumu platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls), pamatojoties uz līdzšinējiem sugas pētījumiem šajā teritorijā.</p>																																										
Other_area_USE	Na																																										
OK_DEN	<p>Zaļās divzobes populācijas segumi (seguma mērvienība – cm²/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais blīvums, kas šajā gadījumā sakrīt ar konkrēto Natura 2000 teritoriju.</p> <table><tr><th>N2000 vieta</th><th>CV_DEN, cm²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Cirīša ezers</td><td>7180.28</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Pilskalnes Siguldiņa</td><td>1949.52</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ķemeru nacionālais parks</td><td>571.37</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Lubāna mitrājs</td><td>413.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>264.63</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Jašas-Bicānu ezers</td><td>184.46</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Jaunanna</td><td>181.82</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ruņupes ieleja</td><td>165.45</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Starinas mežs</td><td>122.04</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Aizkraukles purvi un meži</td><td>116.67</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Barkavas ozolu audze</td><td>92.70</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Moricsalas dabas rezervāts</td><td>92.23</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Zilaiskalns</td><td>47.42</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 vieta	CV_DEN, cm ² /ha	Segums	Cirīša ezers	7180.28	Augsts	Pilskalnes Siguldiņa	1949.52	Augsts	Ķemeru nacionālais parks	571.37	Augsts	Lubāna mitrājs	413.00	Augsts	Gaujas nacionālais parks	264.63	Augsts	Jašas-Bicānu ezers	184.46	Augsts	Jaunanna	181.82	Augsts	Ruņupes ieleja	165.45	Augsts	Starinas mežs	122.04	Augsts	Aizkraukles purvi un meži	116.67	Augsts	Barkavas ozolu audze	92.70	Optimāls	Moricsalas dabas rezervāts	92.23	Optimāls	Zilaiskalns	47.42	Zems
N2000 vieta	CV_DEN, cm ² /ha	Segums																																									
Cirīša ezers	7180.28	Augsts																																									
Pilskalnes Siguldiņa	1949.52	Augsts																																									
Ķemeru nacionālais parks	571.37	Augsts																																									
Lubāna mitrājs	413.00	Augsts																																									
Gaujas nacionālais parks	264.63	Augsts																																									
Jašas-Bicānu ezers	184.46	Augsts																																									
Jaunanna	181.82	Augsts																																									
Ruņupes ieleja	165.45	Augsts																																									
Starinas mežs	122.04	Augsts																																									
Aizkraukles purvi un meži	116.67	Augsts																																									
Barkavas ozolu audze	92.70	Optimāls																																									
Moricsalas dabas rezervāts	92.23	Optimāls																																									
Zilaiskalns	47.42	Zems																																									

Lauks	Paskaidrojums		
	Vjadas meži	42.96	Zems
	Rāznas nacionālais parks	15.25	Zems
	Raudas meži	8.90	Zems
	Augstroze	2.18	Zems
	Vestiena	1.93	Zems
	Augšzeme	1.35	Zems
OPT_DEN	Optimālais segums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas segumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama. Par optimālo segumu izraudzīts Moricsalas dabas rezervāta segums – 92,23 cm ² /ha (zemākais no optimālajiem segumiem).		
OK_NEW	Nē.		
AREA_NEW	0		
OK_INT	Nē. Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.		
IND_INT	0		
Papildus nosacījumi	Nekāda apsaimniekošana nav nepieciešama. Monitorings jāturpina, biotops izcilā stāvoklī, sugai piemērots (Latvijas Dabas., 2021). Nepieciešams nodrošināt neiejaukšanās režīmu.		
Cits lauks			

Izmantotā literatūra

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

Latvijas Botāniķu biedrība. 2015. Sūnu un lokanās najādas *Najas flexilis* monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai. Atskaite iepirkuma līguma Nr. 7.7./71/2015-P ietvaros. Rīga, 24 lpp.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Natura 2000 SDF – Moricsalas dabas rezervāts. Skatīts 15.02.2023. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0100200>

1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots zaļās divzobes dzīvotnes laukums Moricsalas dabas rezervātā. Ekrānšāviņš uzņemts 15.02.2023.